

DIE ALGEMENE OPENBARING

Die mens kan nie na God opklim nie. God wat n ontoeganklike lig bewoon kom na ons - so reeds na die sondeval. "Waar is jy?" (Gen. 3:9). Dit doen Hy in sy openbaring (apokalupsis - wegneem van die omhulsel; epiphaneia - die verskyning, die helder in die lig kom). Hy laat Hom ken so v^{er}ans dit kan en mag weet. Langs die weg maak Hy gemeenskap met Hom en diensbetoning aan Hom moentlik. Bavinck sê: Die openbaring van God is en omvat alle handeling wat van God uitgaan om die mens te bring en te hou in die eienaardige relasie tot Hom wat met die naam religie aangedui word.

Op welke manier laat God die bg. aksie na ons uitgaan? Dogmatici het al onderskei tussen die objektiewe media buite ons en die subjektiewe in ons. Daar is ook onderskei tussen die teofanie (Godsverskyning), die profesie (Woord openbaring) en die wonder (God se werke). Ook in die paradys geen kennis van en geen gemeenskap met God behalwe d.m.v. sy openbaring. God se woord en daad gaan telkens saam. Vgl. Jes. 6: die majestueuse verskyning, met n opdrag. Hy spreek soos Hy doen, en Hy handel soos Hy spreek. God openbaar Hom deur sy Woord in sy spreke tot en met die mens in en buite die paradys. Hy doen dit direk, maar Hy doen dit ook langs die middellike weg in die droom (Gen. 28:12 e.v.) in n diepe slaap (Gen. 15:12); in n visioen (Jes.6); deur die Urim en Tummin (Exod. 28:30); deur die inspraak van die H.Gees (2 Petr. 1:21) ens. Daarmee verbind Hy sy openbaring deur die daad: vgl. sy verskyninge begelei deur verskillende tekens (Gen. 15:17 e.v.; Exod. 19:18 e.v.; Luk. 2:8 e.v.) en ten hoogste in Jesus Christus wat die vleesgeworde Woord is, God met ons, Immanuel (Joh. 1:14; Jes. 7:14).

Hy openbaar Hom, stel Hom bekend in en deur aldie werk van die skepping en die herskepping, deur sy groot wonders in die natuur en in die genade. Hy doen dit veelkleurig en oorweldigend veelzijdig. Hierdie skepping is die terrein van sy openbaring. Waar Hy skep en dra, waar Hy onderhou en regeer, waar Hy oordeel en verlos, waar Hy skoonheid ten toon sprei en sy ont-

ferming bewys werk Hy openbarend. Daar is in die werke van sy hande geen plek aan te wys waar die strale van sy heerlikheid nie deurdring nie. Die terreine van sy openbaring moet onderskei, maar mag nie geskei word nie. God se openbaring in sy skeppingswerk en in die onderhouding van alle dinge in die regering van die wêreldlewe is anders as in die werk van die verlossing deur Jesus Christus. God se "genade" werk anders in die koringaar wat, ondanks die vloek, uit die aarde opspruit, as in die sondaarshart wat Hy wederbaar. So is die openbaring in groot trekke geneem tweeërlei, tewete Sy algemene en Sy besondere openbaring. Polman sê in Het Dogma der Kerk dat daar heel vroeg in die Christelike jaartelling agtergekom is dat daar in die Heilige Skrif van tweeërlei openbaring van God gesprek word. Die naangewing het net probleme gegee. Daar is gesprek van natuurlike en bonatuurlike, middellike en onmiddellike, algemene en besondere openbaring. Polman verkies om te spreek van die fundamentele en die besondere openbaring, alhoewel hy erken dat hierdie terminologie ook aanvegbaar is.

Die algemene openbaring:

(Hierdie term word gebruik om te kan onderskei. Die revelatio in Christus het natuurlik ook sy algemene sy). Vgl. Art. 2 N.G.B.: "Ons ken Hom deur twee middele. Ten eerste deur die skepping, onderhouding en regering van die hele wêreld, aangesien dit voor ons oë is soos 'n mooi boek waarin alle skepsele groot en klein, die letters is wat ons die onsigbare dinge van God duidelik laat sien naamlik sy ewige krag en Goddelikheid soos die apostel Paulus sê, Rom. 1:20; dinge wat almal genoegsaam is om die mense te oortuig en hulle alle verontskuldiging te ontnem.

Wat die Bybel in hierdie verband lecr:

- (1) Die skepping van die mens na die beeld van God (Hand. 17:28) is die basis vir alle kennis van God. Vgl. vr. 6, H. Kateg. Hierby kom dat die algemene openbaring onmoontlik sou wees as God dit nie deur die Heilige Gees vir ons ontsluit het nie.

- (2) Die algemene openbaring in die skepping, die geskiedenis en in die gewete kan nie reg verstaan word nie, behalwe in die lig van die besondere openbaring.

Ps. 36:9: Denn bei dir ist die Quelle des Lebens, mid in deinen Licht sehen wir das Licht.

Job 38: n Lied oor die grootheid van God soos in sy skepping ten toon gesprei. Dit blyk ook in hierdie hf.: Job sou die verhouding tussen God en die skepping nie verstaan het as God dit nie blootgelê het nie. Nog meer duidelik in Jesaja 40. In Ps. 19 miskien die sterkste grond om aan te dui dat die besondere openbaring nodig is vir die regte verstaan van die alg. openb.

- (3) In die N.T. : die algemene openbaring spesiaal in verband gebring met die sending. Die waarhede wat die heidene ken deur die algemene openbaring is die aanrakingspunt in die eerste verkondiging van die evangelie aan hulle. In daardie sin is die algemene openbaring die vertrekpunt, aanknopingspunt vir die sending. Hand. 14;17: algemene openbaring spreek van 1) die bestaan van God 2) die feit dat reën en vrugbare tye van die hemel kom, van God 3) dit spreek daarvan dat God goed is: deur ons harte met voedsel en vrolikheid te vervul. Hand. 17:15 e.v. Pl. verwys na die altaar "vir die onbekende God", daarby sluit hy aan om die ware God aan die Ateners te verkondig. Vgl. die mooi boek van J.H. Bavinck: Religieus Besef en Christelyk Geloof.

Merkwaardig dat die Heilige Gees met alle openbaring alles te make het, dus ook met kennis en verstand in die heidenwêreld (Calvyn, Instit..II,2,15 en 16).. Die beeld van God is in die breëre sin nie deur die sonde uitgewis nie: "man has a disposition to receive this revelation, an adaptability." Calvyn spreek van die semen religionis, die sensus divinitatis. Dit behels n sekere kennis van God en van die sedelikheid. Wat hier op die voorgrond moet staan, is nie die mens se dispoisies, sy natuur, sy aanleg nie, maar die werking van die Heilige Gees in God se algemene openbaring.

Ons opvatting van hierdie ingesteldheid, dispoisies, moet nie te intellektualisties wees nie. God se algemene openbaring rig hom nie uitsluitlik tot die intellek nie. Dit het ook sy werking t.o.v. die wil en die emosies.

In hierdie opsig n trek van ooreenkoms tussen die algemene en besondere openbaring. In die algemene en besondere openbaring rig God Hom deur sy Gees tot die hele mens. Hoe dit presies op die menslike natuur inwerk bly n verborgenheid. Soos die misterieuse die werk van die Heilige Gees in die besondere openbaring kenmerk, so ook wat die algemene openbaring betref.

Die algemene openbaring is ontoereikend.

Die genoegsaamheid van die algemene openbaring is deur die Pelagianer geleer. Hulle bou daarop die religio naturalis. Die volkome genoegsaamheid van die algemene openbaring en van die natuurlike religie is in die agtiende eeu geleer deur die deïste en rasionaliste (o.a. Rousseau, Kant). Hulle wil deur die ratio uit die algemene openbaring van God n religio naturalis aflei.

Ons handhaaf die insufficientia van die algemene openbaring. (H. Bavinck, Geref. Dogmatiek I, p. 284 e.v.).

(1) Die algemene openbaring verskaf hoogstens n mate van kennis a.g. die bestaan van God - kennis van sommige van sy eienskappe, soos sy goedheid en geregtigheid. Kan egter uit die algemene openbaring nie die leer a.g. die Drieëenheid vind nie. Kan nie uit die natuur aflei dat die Seun die tweede Persoon in die Drieëenheid is en dat Hy die Middeelaar van die verbond is nie. Die algemene openbaring bring nie die boodskap van genade en vergiffenis nie - dit vir die gevalle mens die hoofinhoud van die religie. Dit kan vrees inboesem, maar nie vertroue en liefde nie.

(2) Die kennis wat die algemene openbaring kan verskaf is nie alleen gering en onvoldoende nie, maar is ook onseker, steeds met dwaling vermeng (vgl. in die wysbegeerte die weg van die Griekse skeptisisme, die Middeleeuse nominalisme wat by vele in agnostisisme geëindig het). Deur die sondeval is die vermoë (aanleg) om die algemene openbaring

te ontvang nie uitgewis nie, maar dit is deur die sonde bederwe. Deur hierdie dispoisies wat die natuurlike mens nog besit, ten spyte van die sonde, sal die verlore-gaande mens in die hel die volle openbaring van God se geregtigheid en toorn ontvang.

- (3) Die algemene openbaring kom tot ons deur die uiterlike (eksterne) media van natuur en geskiedenis. Die natuur is bedorwe - die aarde bring dorings en distels voort (vgl. Rom. 8 - n sugtende skepping). Ook die geskiedenis bedorwe.
- (4) Die algemene openbaring is onvoldoende omdat nóg die natuur nóg die geskiedenis suiwer verstaan kan word sonder die lig van die besondere openbaring. Vgl. Calvyn oor die bril (Art. 2, N.G.B.). Ook die geskiedenis: Openb. 5, die boek van die geskiedenis, met sewe seëls verseël, en die Lam wat waardig bevind is om die sewe seëls te breek, die boek oop te maak, Laat ons die geskiedenis as eenheid sien, stuur op voleinding af.

Die betekenis van die algemene openbaring (H. Bavinck, a.w. I, p. 286 e.v.)

1. Die algemene openbaring is die kontakpunt vir die sending. Vgl. G.C. Berkouwer, De alg. openb. (in reeks Dogm. Studieën p. 116 e.v.). Deur die algemene openbaring het die heidene nog n vac, grootliks verwronge konsepsie dat daar n God is. Paulus sluit hierby aan. Hand. 14:17.
2. Die algemene openbaring het betekenis vir die besondere openbaring. Die skepping en die geskiedenis word nie opsy geskuiwe of vernietig nie. Dit moet voortgang hê. So werk God sy plan uit.
3. Algemene en besondere openbaring vul mekaar aan. Die besondere openbaring is in die saamwerk van historiese gebeurtenisse en situasies geplaas. Die besondere openb. nie losmaak van die algemene openbaring nie. Die Algemene

openbaring mag ook nie verselfstandig word teenoor die besondere openbaring nie. Die besondere openbaring gee ons die sleutel om die betekenis van die algemene openbaring in natuur en geskiedenis te ontsyfer. Die besondere openbaring maak nie die boek van die algemene openbaring toe nie, maar dit gee die nodige lig om dit te verstaan. Ons mag dan ook nie net die boek van die algemene openbaring deurblaai nie - ons moet dit lees!

4. Die algemene openbaring is nodig om in hierdie wêreld die kennis a.g. God lewend te hou. Johannes sê in Joh. 1 dat die lig van die Logos nog in hierdie wêreld skyn. Die bewussyn a.g. God word gehandhaaf d.m.v. die algemene openbaring. Daarsonder sou die wêreld onmiddellik in absolute ateïsme versink. Alle idealisme sou by die heiden uitgesterf het, want idealisme kan nie sonder 'n godsbesef bestaan nie.
5. Die algemene openbaring hou ook die vuur van die sedelikheidsbesef brandende in die wêreld. Vgl. Rom. 2:14 e.v. Die heiden het nog 'n aanvoeling vir goed en kwaad - sondig nie sonder reserwe nie. Dit sou ook in stryd wees met die geregtigheid van God. In die oordeel sal die goddelose rekenskap moet gee. God gee sy algemene openbaring sodat elkeen toerekenbaar sal wees. Rom.1:21.
6. Die algemene openbaring is nodig om as 'n basis te dien vir die algemene genade. Alle kennis a.g. God is die gevolg van algemene openbaring. Algemene openbaring was daar voor die algemene genade - dit was immers daar vóór die val! Die algemene openbaring hou nooit op nie. Dit gaan voort na die val in die sonde en dit sal voortgaan na die herskepping. Deur algemene openbaring bestaan daar kennis a.g. God. Na die val is hierdie kennis a.g. God wat deur die algemene openbaring kom, verwronge a.g.v. die sonde. Die algemene genade temper die resultate van die sonde.

Die beeld van God in breër sin sal selfs in die hel nog daar wees. Daar word die algemene genade ingetrek wat die besoe- deling in die siel van die mens tehou. Daarom bestaan die algemene openbaring van God se geregtigheid in die hel in n openbaring van sy toorn. Selfs in die hel is daar nie alleen n besef van God se bestaan nie, maar ook van sy heiligheid en onaantasbare geregtigheid. Dit sal die pyniging van die gewete in die hel as folterende ervaring onafgebroke laat voortgaan.

...../1420